

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Miroslavou Hrehorovou v právní věci žalobkyně: **A. Z., .X.**, zastoupené: Organizací pro pomoc uprchlíkům se sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, odbor azylové a migrační politiky, pošt. schr. 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2012 č.j. OAM-3126/VL-10- ZA14-PD1-2004, evidenční číslo: V051383,

t a k t o :

I Rozhodnutí ze dne 11. 6. 2012 č.j. OAM-3126/VL-10- ZA14-PD1-2004 se ruší a věc se vrací zpět žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl její žádost o prodloužení doplňkové ochrany udělené podle § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“) pro existenci důvodu podle § 17a odst. 1 písm. a) tohoto zákona. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že žádost žalobkyně posuzoval na pozadí svého rozhodnutí č.j. OAM-3126/VL-10-K01-R2-2004 ze dne 16. 5. 2011, kterým udělil žalobkyni doplňkovou ochranu na 12 měsíců, žadatelkou doložených materiálů a informací, které si k tomuto účelu opatřil. Správní orgán konkrétně vycházel z Výroční zprávy Human Rights Watch (HRW) z ledna 2012, zprávu BBC – Pobřeží slonoviny ze dne 24. 2. 2012, informaci Agence France-Presse - Pobřeží slonoviny ze dne 8. 3. 2012 a zprávu Generálního tajemníka Rady bezpečnosti OSN, S/2011/807 ze dne 30. 12. 2011, o postupu operace OSN v Pobřeží slonoviny.

Na podkladě výše uvedených informací žalovaný konstatoval, že důvody, pro něž byla doplňková ochrana udělena, již nebyly shledány. Shrnl, že z informací je zřejmé, že žalobkyni již ve vlasti nehrozí problémy takového charakteru, jaké správní orgán předjímal v době původního rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany. Podle názoru správního orgánu okolnosti, které vedly k udělení doplňkové ochrany žalobkyni, zanikly nebo se změnily do té

míry, že této formy ochrany není již zapotřebí. Doplnil, že v případě žalobkyně jde také o změny okolností významné a trvalé povahy, neboť v průběhu řízení o prodloužení doplňkové ochrany neuvedla žádnou skutečnost, na základě které by mohl správní orgán dojít k opačnému závěru. Žalobkyní předložené materiály žalovaný označil za velmi emotivně a subjektivně popisující „reálnou“ situaci v Pobřeží slonoviny, ale vzhledem k informacím Rady bezpečnosti OSN či renomovaných světových agentur a humanitárních organizací, nemohou podle žalovaného opodstatnit prodloužení doplňkové ochrany.

V rozhodnutí žalovaný také uvedl, že v rámci řízení o prodloužení doplňkové ochrany žalobkyně neuvedla a správní orgán nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobkyni mohla hrozit vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti ve smyslu § 14a odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Správní orgán dále učinil závěr, že z Informací o zemi původu nevyplývá, že by v Pobřeží slonoviny v současné době probíhal mezinárodní, nebo vnitřní ozbrojený konflikt, ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Případné vycestování žalobkyně není podle žalovaného v rozporu s mezinárodními závazky ČR, ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.

Žalobkyně namítá, že žalovaný nesprávně posoudil skutkové okolnosti její žádosti o prodloužení doplňkové ochrany, resp. že ze zjištěných skutečností dospěl k chybnému závěru. Žalobkyně uvedla, že důvodem udělení doplňkové ochrany byla nestabilní bezpečnostní situace v Pobřeží slonoviny, která nastala po zadržení bývalého prezidenta Gbagba v dubnu 2011. Připomněla závěr žalovaného v předchozím rozhodnutí, že po prezidentských volbách v listopadu 2010 v zemi vládla napjatá a nejistá situace, vnitřní konflikt mezi stoupenci mezinárodně uznávaného prezidenta Ouattary a příznivci poraženého prezidenta Gbagba si vyžádal přes 1500 obětí a přes milión lidí opustilo své domovy, na základě čehož žalovaný nemohl vyloučit, že by žalobkyně mohla být v případě návratu do vlasti vystavena nelidskému či ponižujícímu zacházení ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu.

Žalobkyně nepopírá, že informace, z nichž vycházel správní orgán při rozhodování poukazují na určité pozitivní kroky, které jsou v zemi původu žalobkyně činěné za účelem zlepšení situace v Pobřeží slonoviny. Je pravdou, že svržený prezident Gbagbo byl zatčen a je stíhán ze spáchání zločinů proti lidskosti před Mezinárodním trestním tribunálem v Haagu a v zemi působí jednotky OSN, které pomáhají národním bezpečnostním jednotkám Pobřeží slonoviny při stabilizaci situace. Přes tyto změny však nelze podle žalobkyně dospět k názoru, že by se jednalo o změnu okolností tak významné a trvalé povahy, že žalobkyni již nehrozí nebezpečí, že utrpí vážnou újmu. V této souvislosti poukázala na zprávy z Pobřeží slonoviny, podle nichž násilí a kritická bezpečnostní situace přetrvává. Shrnula, že z veřejně dostupných informačních zdrojů vyplývá, že situace v Pobřeží slonoviny není rozhodně taková, aby se do ní mohla žalobkyně vrátit, aniž by zde nebyly obavy, že jí v případě návratu do vlasti hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu.

Žalobkyně především nesouhlasí se stanoviskem žalovaného, že se v zemi situace změnila a změna okolností by byla natolik významné a trvalé povahy, že osobě mající nárok na doplňkovou ochranu již nehrozí nebezpečí, že utrpí vážnou újmu (§ 17a odst. 2 zákona o azylu).

Žalobkyně se rovněž domnívá, že žalovaný správní orgán vůbec nezohlednil individuální okolnosti jejího případu, zejména pak skutečnost, že žalobkyně ve své zemi původu nebyla již téměř 8 let. V současné chvíli již plyně mluví česky, žije zde se svým manželem, který v České republice žije od roku 2001, tj. již 11 let. Žalobkyně v České republice podniká na základě živnostenského oprávnění a během svého pobytu na území se plně integrovala do české společnosti.

Podle žalobkyně správní orgán nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jak mu ukládá ustanovení § 3 správního řádu. Žalobkyně také namítá, že správní

orgán porušil ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu, neboť ve svém odůvodnění neuvedl dostatečně, jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval.

Žalovaný odmítá oprávněnost žaloby a naopak má za to, že rozhodnutí bylo vydáno plně v souladu se zákonem a řádně odůvodněno. Žalovaný má za to, že shromáždil v rámci správního řízení aktuální, věrohodné a na případ žalobkyně vztažitelné informace o její zemi původu. Tyto informace, v konfrontaci s její výpovědí vedly správní orgán k odůvodněnému závěru, že důvody, pro něž byla udělena doplňková ochrana, již nejsou dány, tj. doplňkové ochrany již není, vzhledem ke změně poměrů v zemi původu žalobkyně, zapotřebí. Žalovaný trvá na tom, že z podkladů pro rozhodování jednoznačně vyplynulo, že v místě, kde žalobkyně pobývala, se bezpečnostní situace zklidnila a stabilizovala. Navíc její děti a příbuzní i podle její výpovědi bez problémů na daném území pobývají. Z důvodu toho, že jediným důvodem pro udělení doplňkové ochrany jmenované byla nepřehledná a nejistá obecná bezpečnostní situace v její vlasti, je z provedených podkladových materiálů jednoznačně zřejmé, že tento důvod udělení doplňkové ochrany odpadl. Podle žalovaného žalobkyně neunesla svou část důkazního břemene, tzn. neprokázala důvodnost svých obav z možné hrozící vážné újmy v případě návratu do země původu, když žalovaný ze zjištěného stavu věci oprávněně dovodil, že takové nebezpečí vážné újmy ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu jmenované již nehrozí.

K žalobní námitce stran zpochybnění závěrů o možnosti bezpečného návratu žalobkyně do domovského státu podotýká žalovaný, že se nejedná o argumentaci relevantní z hlediska ustanovení § 14a odst. 2 zákona o azylu, neboť není naplněna intenzita vyžadovaná zmíněným zákonným ustanovením. Žalovaný nepřisvědčil tomu, že se situace zásadním způsobem nezměnila, když informace o zemi původu dokládají výraznou změnu poměrů.

Dále žalovaný konstatoval, že dlouhodobý pobyt na území ČR, podnikání či rodinný život s jiným cizím státním příslušníkem v ČR nelze podřadit důvodům pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. V této souvislosti připomněl rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 46/2008-71 ze dne 28. 11. 2008.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání v rozsahu tvrzených důvodů nezákonnosti, kterým je vázán a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Argumentace žalobkyně směřuje především proti tomu, že žalovaný nezjistil skutečný stav věci. Domnívá se, že v jejím případě nejsou naplněny podmínky ustanovení § 17a odst. 1 písm. a) zákona o azylu, neboť okolnosti, pro níž jí byla udělena doplňková ochrana, stále existují. Podle žalobkyně žalovaný nerespektoval ustanovení § 17a odst. 2 zákona o azylu. Zároveň žalobkyně považuje rozhodnutí za nepřezkoumatelné.

Podle § 53a zákona o azylu ministerstvo udělí osobě požívající doplňkové ochrany oprávnění k pobytu na území na dobu, po kterou jí hrozí vážná újma podle § 14a, nejméně však na 1 rok, a na tuto dobu jí vydá průkaz oprávnění k pobytu, jehož náležitosti stanoví § 60a. Trvají-li důvody, pro něž byla doplňková ochrana udělena, nebo nenastanou-li důvody uvedené v § 17a, tuto dobu ministerstvo na žádost osoby požívající doplňkové ochrany podanou nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na niž jí je doplňková ochrana udělena, i opakovaně prodlouží, vždy nejméně o 1 rok; současně se prodlouží doba platnosti průkazu oprávnění k pobytu osoby požívající doplňkové ochrany. Nerozhodne-li ministerstvo o žádosti v době platnosti oprávnění k pobytu na území, prodlužuje se udělené oprávnění k pobytu na území do dne nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva o žádosti. Pokud podání

žádosti ve stanovené lhůtě zabráni důvody na vůli cizince nezávislé, je oprávněn tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů.

Podle § 17a odst. 1 tohoto zákon odejmout doplňkovou ochranu lze jen z těchto důvodů:

- a) okolnosti, které vedly k udělení doplňkové ochrany, zanikly nebo se změnily do té míry, že již doplňková ochrana není zapotřebí,
- b) osoba požívající doplňkové ochrany měla být nebo je vyloučena z možnosti doplňkovou ochranu udělit z důvodů uvedených v § 15a, nebo
- c) nesprávné uvedení nebo opomenutí určitých skutečností, včetně použití padělaných či pozměněných dokumentů, bylo rozhodující pro udělení doplňkové ochrany.

Jak bylo výše uvedeno, v daném případě žalovaný odůvodnil neprodloužení doplňkové ochrany ustanovením § 17a písm. a) zákona o azylu, kde je obsažen důvod odnětí, který je nezávislý na jednání osoby požívající doplňkové ochrany, neboť se odvíjí od změny situace v zemi původu. Za typickou změnu situace v zemi původu je považováno například svržení diktátorského režimu a nastolení demokraticky zvolené vlády nebo poražení režimu. V odst. druhém ustanovení § 17a tohoto zákona je stanoveno, že ministerstvo je povinno přihlédnout k tomu, zda změna okolností je tak významná a trvalé povahy, že osobě mající nárok na doplňkovou ochranu již nehrozí nebezpečí, že utrpí vážnou újmu. To znamená, že ne každá změna poměrů v zemi původu je důvodem pro odnětí poskytnuté doplňkové ochrany. Podstatné je, že tato změna je významná a trvalé povahy. Navíc je nutné zdůraznit povinnost posuzovat situaci každé osoby požívající doplňkové ochrany individuálně. V některých případech totiž sice může dojít v obecné rovině ke změně poměrů významné a trvalé povahy, nicméně vzhledem ke specifickému postavení osoby požívající doplňkové ochrany nelze v jejím konkrétním případě dospět k závěru, že „této osobě již nehrozí nebezpečí, že utrpí vážnou újmu“.

Je třeba také konstatovat, že řízení o žádosti o prodloužení doplňkové ochrany, která by jinak zanikla uplynutím doby, pro kterou byla udělena, je svým způsobem řízením o opětovném udělení doplňkové ochrany. Doplňkovou ochranu je možné přiznat žadateli o azyl i v případě, kdy nesplňuje důvody pro udělení azylu, existuje-li důvodná obava, že by mu po návratu do vlasti hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy (uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky). Povinností správního orgánu i soudu je zabývat se možnou existencí těchto důvodů v případě jakéhokoli procesního režimu rozhodování o žádosti o mezinárodní ochranu (k tomu viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2009, č. j. 1 Azs 96/2006 - 80, dostupný z <http://www.nssoud.cz>); současně platí, že „okolnosti stanovené jako překážky vycestování v § 91 zákona o azylu (nyní doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu), nejsou totožné s důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona téhož zákona; správní orgán i soud se jimi proto zabývají samostatně.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2006, č. j. 5 Azs 7/2003 - 60, dostupný na <http://www.nssoud.cz>).

Žalobkyně podala žádost o prodloužení doplňkové ochrany z toho důvodu, že v zemi původu nadále trvá nebezpečná situace. Při pohovoru mimo jiné také uvedla, že žije v České republice déle než sedm let, se svým manželem. Zde také pracuje, platí daně, sociální a

zdravotní, přičemž zbytek peněz posílá dětem, které oficiálně studují, ale do školy nemohou chodit, protože jsou zavřené.

Soud v této souvislosti také připomíná, že vyhodnocení nebezpečí vážné újmy představuje aplikaci typického neurčitého právního pojmu a jeho naplnění závisí vždy na úvaze správního orgánu, který vychází kazuisticky ze skutkových okolností konkrétního případu, z informací o zemi původu žadatele, jak bylo podstatné i v nyní projednávané věci a dále především z věrohodnosti tvrzení předložených žadatelem o udělení mezinárodní ochrany. Je nepochybné, že intenzita nebezpečí vážné újmy musí vykazovat určitou úroveň. To platí i o riziku, že k této vážné újmě dojde (obdobně viz rozsudky ze dne 14. 1. 2009, č. j. 9 Azs 69/2008 - 79, či ze dne 19. 3. 2008, č. j. 9 Azs 175/2007 - 49, oba dostupné z <http://www.nssoud.cz>). Touto potřebnou mírou intenzity nebezpečí vážné újmy se zabýval Evropský soud pro lidská práva, a sice v rozsudku ze dne 30. 10. 1991 ve věci Vilvarajah a další proti Spojenému království, stížnosti č. 13163/87, 13164/87, 13165/87, 13447/87, 13448/87, a v rozsudku ze dne 25. 3. 1993, ve věci Costello Roberts proti Spojenému království, stížnost č. 13134/87. Podle prvního z citovaných rozsudků pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který stanoví zákaz mučení a nelidského či ponižujícího trestání nebo zacházení [srov. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu]. Podle posléze citovaného rozsudku, aby bylo možné pokládat trest za ponižující a aplikovat na něj čl. 3 citované úmluvy, musí ponižení a pokoření, které tento trest provázejí, dosáhnout mimořádné úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu.

Jak bylo výše uvedeno, řízení o prodloužení doplňkové ochrany je svým způsobem řízením o opětovném udělení doplňkové ochrany. Úkolem správního orgánu proto bylo posoudit žádost i z hlediska doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. d) zákona o azylu.

K tomuto institutu žalovaný v rozhodnutí pouze konstatoval, že případné vycestování žalobkyně není v rozporu s mezinárodními závazky ČR, ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Je zřejmé, že tato úvaha správního orgánu je zcela nepřezkoumatelná. Lze tak souhlasit s žalobkyní v tom, že žalovaný se řádně nevypořádal se skutečnostmi, jež v daném případě vyšly najevo, a dostatečně nezkoumal všechny okolnosti, které mohou být pro jeho rozhodnutí významné.

Vzhledem k tomu, že soud považuje rozhodnutí žalovaného v této části za nepřezkoumatelné, nezabýval se již další námitkou žalobkyně, ohledně nesprávné aplikace ustanovení § 17a odst. 1 písm. a) zákona o azylu. V dalším řízení je třeba, aby správní orgán posoudil žádost žalobkyně nejen na podkladě zpráv o zemi původu, ale i z hlediska okolností daného případu. Je třeba připomenout, že u všech důvodů odnětí doplňkové ochrany (podobně jako u odnímání azylu, ale i neprodloužení doplňkové ochrany) platí pravidlo, že důkazní břemeno nese Ministerstvo vnitra, jako správní orgán. S ohledem na uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu. Přestože měla žalobkyně ve věci úspěch náklady řízení jí nevznikly.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 18. března 2013

JUDr. Miroslava Hrehorová v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Ivana Viterová